

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 23/2001
28.3.2001

Asia Korvausvaatimus

Korvausvaatimuksen perusteena olevat päätökset

Helsingin yliopiston nimittämispäätökset määräajoin 1.1.-29.2.1996, 1.3.-31.12.1996, 1.1.-31.12.1997, 1.1.-31.12.1998 ja 1.1.-31.7.1999.

Korvausvaatimus

A on vaatinut, että Helsingin yliopisto veloitetaan suorittamaan hänelle 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Asian käsittely

Helsingin yliopisto on antanut asiassa vastineen ja A sen jälkeen vastaselityksensä.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Voimassa olevan valtion virkamieslain nojalla A on nimitetty määräaikaisiin virkasuhteisiin Helsingin yliopistossa ajoiksi 1.1.-29.2.1996, 1.3.-31.12.1996, 1.1.-31.12.1997, 1.1.-31.12.1998 ja 1.1.-31.7.1999.

A on vaatinut hänelle maksettavaksi 24 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen, koska yliopisto on virkamieslain vastaisesti nimittänyt hänet määräaikaisiin virkasuhteisiin. A:n virkasuhde yliopistoon on päättynyt.

Valtion virkamieslain 56 §:n 1 momentin mukaan virkamiehellä, joka on ilman 9 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä perustetta nimitetty määräajaksi tai ilman pätevää syytä toistuvasti peräkkäin nimitetty 9 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, on oikeus virkasuhteen virastoon päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi, saada virastolta vähintään kuuden ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Lain 9 §:n 1 momentin mukaan virkamieheksi voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoite-

tuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta.

Selvitys tapahtumista

A on toiminut viittaamissaan määräaikaisissa virkasuhteissa Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskuksen palveluksessa kasvatustieteen yp. lehtorina. A:n lehtorin tehtävät ovat olleet avoimen yliopiston opetustehtäviä kasvatustieteessä.

Helsingin yliopiston vastineen mukaan avoimet yliopistot toimivat erillismäärärahan turvin vuosittain vuoden 1996 loppuun. Kun opetusministeriön erillisrahoitus päättyi yliopisto päätti avoimen yliopiston opetuksen jatkumisesta. Lahden tutkimus- ja koulutuskeskuksen johtokunta päätti kokouksessaan 9.12.1997 esittää yliopiston rehtorille 15 lehtorin viran perustamista. Virkojen perustaminen ei kuitenkaan sujunut odotetusti vaan perustamisprosessi kesti lähes vuoden. Vasta 8.9.1998 Lahden tutkimus- ja koulutuskeskuksen johtokunta pystyi päättämään uudesta esityksestä lehtorin virkojen perustamiseksi. Yliopiston rehtori päätti 9.10.1998 perustaa 15 lehtorin virkaa. Virat julistettiin haettavaksi ja täytettiin 1.8.1999. A haki kasvatustieteen lehtorin virkaa, mutta ei tullut valituksi siihen.

Oikeudellista arviointia

A:n tehtävät ovat jatkuneet yhtäjaksoisesti 1.1.1996 alkaen 31.7.1999 saakka. Perusteena määräaikaisuudelle on ollut aluksi se, että kyseessä oli opetusministeriön vuosittain myöntämän erillismäärärahan turvin ylläpidetty opetus ja myöhemmin virkaan kuuluvien tehtävien järjestäminen uudelleen organisoinnin vuoksi, jolloin virkojen rahoitusvastuu siirtyi yliopistolle. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskuksen johtokunta totesi 9.12.1997, että keskuksessa on määräaikaisessa virkasuhteessa henkilöitä, jotka tekevät pysyväisluonteisia tehtäviä ja esitti mm. 15 lehtorin viran perustamista avoimeen yliopisto-opetukseen. Lehtorin virat perustettiin 1.1.1999 lukien. A haki määräaikaisena olleen tehtävänsä tilalle perustettua kasvatustieteen lehtorin virkaa, mutta häntä ei siihen valittu.

Määräaikaista virkasuhdetta ei voida käyttää sillä perusteella, ettei pysyvään tehtävään saada perustettua virkaa. Lahden tutkimus- ja koulutuskeskuksen menettely osoittaa virkamieslautakunnan ja korkeimman hallinto-oikeuden käytännön mukaan (mm. KHO 3833 ja 3840/1/96), että A:n työtehtävät ovat olleet määräaikaisten virkasuhteiden aikana pysyviä. Lahden tutkimus- ja koulutuskeskuksen teettämässä selvityksessä todettiin myös, että A:n määräaikaisena hoitama tehtävä oli pysyväisluonteinen. Myöskään kasvatustieteen lehtorin työn luonne ei ole edellyttänyt nimittämistä määräaikaisiin virkasuhteisiin.

Edellä mainituilla perusteilla A:lla on oikeus korvaukseen.

Valtion virkamieslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 291/93 vp) perustelujen mukaisesti korvauksen suuruutta arvioitaessa on otettu huomioon muun muassa virkamiehen ikä ja palvelussuhteen kesto sekä hänen mahdollisuuten-

sa saada myöhemmin ammattiaan tai koulutustaan vastaavaa työtä. Lautakunta on arvioinut kohtuullisen korvauksen vastaavan kahdeksan kuukauden palkkaa.

Päätös

Helsingin yliopisto määrätään maksamaan A:lle kahdeksan (8) kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Sovelletut lainkohdat

Valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentti ja 56 §.

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat jäsenet Kulla, Paanetoja ja Sipiläinen sekä varajäsenet Komulainen ja Kauppala, ja vähemmistön puheenjohtaja Jukarainen, jäsenet A. Nieminen ja Staffans sekä varajäsen Liuksia. Asian esittelijä Anneli Tulikallio.

Eri mieltä olleiden puheenjohtaja Jukaraisen, jäsenten A.Nieminen ja Staffans sekä varajäsen Liuksian lausuma:

A:n tehtävät ovat jatkuneet yhtäjaksoisesti 1.1.1996 alkaen 31.7.1999 saakka. Perusteena määräaikaisuudelle on ollut aluksi se, että kyseessä oli opetusministeriön vuosittain myöntämän erillismäärärahan turvin ylläpidetty opetus ja myöhemmin virkaan kuuluvien tehtävien tilapäinen järjestäminen uudelleen organisoinnin vuoksi, jolloin virkojen rahoitusvastuu siirtyi yliopistolle. Perusteena A:n nimittämiseen määräaikaisiin virkasuhteisiin on ollut avoimen yliopiston opetustehtävien luonne. Yliopisto ei ole pyrkinyt peräkkäisiä määräaikaisia virkasuhteita käyttämällä kiertämään vakinaiseen virkasuhteeseen liittyvää virkamiehen irtisanomissuojaa. A:lla ei ole oikeutta vaatimaansa korvaukseen.

Hylkäämme oikaisuvaatimuksen.

Asian esittelijä, virkamieslautakunnan sihteeri, ilmoitti eriävänä mielipiteenään, että hänen päätösehdotuksensa oli samansisältöinen kuin vähemmistön äänestyslausema.